

TARTU LINNAVOLIKOGU
KESKKONNAKOMISJON
KOOSOLEKU PROTOKOLL

Tartu, raekoda

30.10.2024 nr 36

Koosolek algas kell 17:00, lõppes kell 18:40

Koosolekut juhatas: Kadri Leetmaa

Protokollis: Marys Piller

Koosolekust võttis osa: Alipi Borin, Andrus Punt, Harri Jallajas, Nikolai Männik, Mati Malm, Jaak Laineste, Irja Alakivi, Elsa Leiten, Marti Viilu, Armen Šahbazjan, Loone Ots, Helmer Jõgi, Kadri Leetmaa, Lauri Land, Kalju Tamme

Puudusid: Aivar Sööt, Gea Kangilaski

Kutsutud: abilinnapea Elo Kiivet, abilinnapea Meelis Leidt, rahandusosakonna juhataja Meelis Luht, ruumiloome osakonna juhataja Kertu Vuks, Keskerakonna saadikurühma nõunik Vladimir Šokman, volikogu liige Mart Hiob

Päevakord:

1. Keskkonnamõju 2024/2025 tööplaani kinnitamine
2. Tartu linna arengukava 2025-2035 keskkonnamõju strateegilise hindamise algamata jätmise
3. Tartu linna arengukava 2025-2035 ja eelarvestrateegia 2025-2028 kinnitamine
4. Hiieküla asumi ja lähiala detailplaneeringu kehtetuks tunnistamine
5. Kohapeal algatatud küsimused

1. Keskkonnamõju 2024/2025 tööplaani kinnitamine

Kadri Leetmaa tutvustas tööplaani projekti ja tegi ettepaneku 07. mai 2025 koosolek viia läbi 05. mail 2025 koos revisjonikomisjoniga.

Komisjoni liikmed olid ettepanekuga nõus.

Irja Alakivi tegi ettepaneku lisada tööplaani üks lisakoosolek septembris ära jäänud koosoleku asemel.

Komisjoni liikmed olid ettepanekuga nõus.

Komisjon otsustas: kinnitada 2024/2025 tööplaani vastavalt protokolli lisale (kõik poolt).

2. Tartu linna arengukava 2025-2035 keskkonnamõju strateegilise hindamise algamata jätmise

Kuulati Elo Kiiveti ettekannet, komisjoni liikmete küsimusi ning Elo Kiiveti ja Kertu Vuksi vastuseid neile.

Komisjonile selgitati, miks keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) algatamine arengukavale ei ole põhjendatud. Arengukava tasand alates visioonist ja lõpetades tegevuskavaga ei ole täpsusastmelt selline, mis võimaldaks hinnata mõju olulisust. Arengukavaga ei kavandata konkreetseid objekte konkreetsetes asukohtades. Seetõttu ei ole põhjust eeldada, et arengukava elluviimisega kaasneks oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku alade kaitse-eesmärkidele ning tegevused ei ole otseselt seotud alade kaitsekorraldusega. Kuna arengukava üks alusdokument on linna üldplaneering, mille raames on Natura 200 kaitsega seotud mõjud

hinnatud, siis sisuliselt vastab arengukava Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärkidele. Ka Keskkonnaameti hinnangul ei kaasne arengukavaga otsest olulist keskkonnamõju, mis nõuaks vältimatult KSH algatamist ning senises praktikas omavalitsuste arengukavadele KSH koostatud ei ole.

Irja Alakivi oli eriarvamusel ega pidanud õigeks ja õigustatuks toetada esitatud eelnõu. Keskkonnakaalutlustega, sealjuures keskkonnast tulenevate tervisemõjudega (haigestumised, kaotatud e elamata jäävad eluaastad ja sellest tulenev majandusmõju) arvestamine peab algama juba siis, kui kavandatakse valdkonna või piirkonna peamisi arengusuundi. KSH võimaldab hilisemaid probleeme ennetada, võttes keskkonna küsimusi arvesse algusest peale. KSH koostamine aitab kaasa kõrgetasemelisele keskkonnakaitsele ning säästva arengu ehk kestliku arengu edendamisele. Keskkonda mõistetakse KSH puhul laiemalt kui ainult looduskeskkond, st mõju hinnatakse loodus-, sotsiaal-, majandus- ja kultuurilise keskkonnaaspektide seisukohast. Kas Tartu arengukava eelnõu vastab keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) kriteeriumitele, mille kohaselt tuleks algatada mõju hindamine? KSH menetlus on planeeringute ja muude strateegiliste planeerimisdokumentide puhul erinev. Planeeringute KSH menetlus toimub korra kohaselt, mis on sätestatud planeerimisseaduses, teiste strateegiliste planeerimisdokumentide KSH menetlust reguleerib KeHJS. Tartu linna arengukava on kahtlemata strateegiline planeerimisdokument, mille juurde kuulub eelarvestrateegia. Oluline on algatada ja korraldada mõju strateegiline hindamine KeHJS kohaselt.

Komisjoni liikmete küsimused puudutasid peamiselt eelhindamist, varasemat protseduurikat ning keskkonnavaldkonna lühema perioodi tegevusi, mis peegeldaksid eelarvestrateegiat.

Andrus Punt tegi ettepaneku toetada linnavalitsuse seisukohta KSH algatamata jätmiseks.

Komisjon otsustas: eelnõud toetada (poolt 11, vastu 3: Irja Alakivi, Jaak Laineste, Kalju Tamme).

3. Tartu linna arengukava 2025-2035 ja eelarvestrateegia 2025-2028 kinnitamine

Kuulati Elo Kiiveti ja Kertu Vuksi ettekannet arengukava kohta, komisjoni liikmete küsimusi ning Elo Kiiveti ja Kertu Vuksi vastuseid neile.

Tutvustati arengukava koostamise protsessi, ülesehitust, teemavaldkondi ja kaasamist. Arengukava on kooskõlas Tartu linna üldplaneeringuga. Arengukava koostamisel on arvestatud sellega, et linna arenguks vajalike tegevuste ja investeeringuvajaduste kajastamine linna arengukavas on nõutav nii riiklikul kui Euroopa Liidu tasandil kaasrahastuse taotlemisel. Arengukava lähtub ülemaailmse kestliku arengu eesmärkide raamistikust. Avalikult väljapanekult saadi kokku 216 ettepanekut. Põhjalikum ülevaade anti keskkonnavaldkonna ettepanekutest. Peamiselt puudutasid need ligipääsetavust, liikuvust, jalgrattateid, ühistranspordi korraldust, liikluskultuuri, liiklusohutust, rohealade jätkusuutlikkust, ruumilist planeerimist, keskkonnahäiringuid (mürahäiringut, valgusreostust) tegevusvõimalusi linnaruumis, Emajõe ja sellega seotud võimalusi, looduspõhiste lahenduste kasutamist, heakorraettepanekuid, tänavate hooldust ning jalgrataste parkimisvõimalusi.

Komisjoni liikmete küsimused puudutasid peamiselt ettepanekute tegijate arvu, tudengite ja noorte perede kajastamist, arvestatud ettepanekute hulka ja nende edasi suunamist, mõjuanalüüsi, maapiirkonna osalemise aktiivsust võrreldes linnapiirkonnaga, kasvuhoonegaaside sidumist, elukeskkonda ning mõõdikute viiteallikaid.

Kuulati Meelis Leidti ettekannet eelarvestrateegia kohta, komisjoni liikmete küsimusi ning Meelis Leidti ja Meelis Luha vastuseid neile.

Tutvustati eelarvestrateegiat mõjutavaid tegureid, maksutulu muutust, põhitegevuse kulude muutust, põhitegevuse tulemi prognoosi, netovõlakoormust ning suuremaid investeeringuid (Sõpruse sild, Siuru keskus, lasteaiad Mõmmik, Tähtvere ja Meelespea, jalgrattateede põhivõrk, Annemõisa kunstmuruväljak jt). Ülevaade anti avalikult väljapanekult laekunud muudatusettepanekutest ja selgitati nende arvestamist või mitteamvestamist.

Küsimused puudutasid peamiselt uut Emajõeäärset promenaadi, koostööd teiste omavalitsuse ja keskvalitsusega, hooldereformi, riiklikke prognoose ja riskimäärasid, maamaksu tõusu ja selle mõju hindamist, võrdlust varasema eelarvestrateegiaga ning Sõpruse silla renoveerimist.

Irja Alakivi oli seisukohal, et arengukava tuleb vaadata ja käsitleda sh mõjusid hinnata koos eelarvestrateegiaga, kuna rakenduskava/tegevuste kava ei esitatud. Eelarvestrateegias räägitakse rohekoridoridest, kuid rohevõrgustiku tuumalade säilitamisest, hoidmisest ega kaitsmise vajadusest ei sõnagi. See on kõige selgem puudujääk ehk mittemõistmine säästva arengu eesmärk 3 osas.

Komisjon võttis info teadmiseks.

4. Hiieküla asumi ja lähiala detailplaneeringu kehtetuks tunnistamine

Kuulati Elo Kiiveti ettekannet, komisjoni liikmete küsimusi ja Elo Kiiveti vastuseid neile.

Planeeringualal asuva 36 krundi omanikud on esitanud taotluse tunnistada kehtetuks Hiieküla asumi ja lähiala detailplaneering, sest ei soovi detailplaneeringut kehtival kujul realiseerida. Kehtiv planeering seab piirangud põhihoonete suurusele, muu hulgas näiteks ei võimalda täiendavate terrasside ehitamist.

Komisjon võttis info teadmiseks.

5. Kohapeal algatatud küsimused

Irja Alakivi andis komisjoni liikmetele ülevaate 28.-29. oktoobril 2024 Tallinnas ICOMOS Estonia kutsel toimunud kõrgetasemeliste asjatundjate hübriidkonverentsist „Heritage Homes in Green Transition / Pärandkodud rohepöörde tuules” ning seal väljatoodud olulisematest seisukohtadest:

- ainuõige viis on pöörata pilgud olemasolevatele hoonetele, mitte uute ehitamisele;
- väärtuslikud majad saavad rohkem toetust;
- kultuur on tihedalt seotud ökosüsteemidega, mure tuleviku pärast peaks olema keskendatud mitte ainult keskkonnale, vaid ka kultuuri hoidmisele;
- kui atraktiivsed maastikud kaovad, siis Euroopa kaotab oma olulisuses ja väärikuses, sama on ka linnadega;
- 30% Euroopa hoonetest on ajaloolised, st ehitatud enne 1945. aastat;
- Tallinna vanalinnas peaks olema rohkem avalikus kasutuses hooneid;
- tuleb anda uus hingus vanale majale.

Kadri Leetmaa
Koosoleku juhataja

Marys Piller
Protokollija